

Revisionsudvalget
ATT: Udvalgsformand Mikivsuk Thomassen

17-10-2024
Sags nr. 2024 - 19755
Akt. id. 24673852

Postboks 970
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: isn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse på udvalgsspørgsmål af 04.10.2024

Kære Mikivsuk Thomassen,

Tak for jeres spørgsmål angående tilsyn med kommunerne.

Nedenfor finder I en liste over spørgsmålene med tilhørende svar. Under udarbejdelsen af besvarelsen er der indhentet bidrag fra Departementet for Finanser og Skatter, som delvist er blevet inkluderet i svaret.

Generelt om tilsynet med kommunerne:

1. Udvalget ønsker at få belyst, hvorledes Naalakkersuisut lever op til tilsynsforpligtelsen i henhold til § 47 i inatsisartutlov nr. 29 af 17. november 2017 om den kommunale styrelse.

På vegne af Naalakkersuisut er Indenrigsafdelingen sektortilsynsmyndighed for den kommunale forvaltning. Såfremt der findes særlige tilsynsmyndigheder eller klageinstanser på et specifikt område, kan Naalakkersuisut ikke føre tilsyn med området.

Det Kommunale Tilsyns kompetence efter styrelsesloven er ikke afhængig af en klage eller lignende. Tilsynet er karakteriseret ved, at sager kan rejses af egen drift. Pligten til at rejse en sag beror udelukkende på, om der foreligger en tilstrækkeligt klar ulovlighed. En sag kan tages op til behandling, uanset hvordan tilsynet har fået kendskab til forholdet. Den faktiske anledning til, at en sag rejses, kan være en henvendelse fra en borger, en virksomhed, et mindretal i en kommunalbestyrelse eller en anden myndighed. Styrelsesloven giver ikke private eller andre ret til at klage til Det Kommunale Tilsyn, hvilket betyder, at en henvendelse ikke i sig selv pålægger tilsynet nogen pligt til at behandle sagen. Tilsynet har imidlertid pligt til at udøve den ved lov tildelte kompetence og kan derfor ikke se bort fra relevante henvendelser. Dette betyder i praksis, at alle klager over en kommunalbestyrelse, som ikke oversendes til en anden klageinstans eller tilsynsmyndighed, behandles af Det Kommunale Tilsyn.

Tilsynet udføres som udgangspunkt i tæt samarbejde med kommunerne, baseret på tillid til, at de stræber efter at forvalte deres opgaver i overensstemmelse med lovgivningen. Det Kommunale Tilsyn arbejder ud fra princippet om dialog og tilstræber at være så åbne som muligt. Ved behov yder tilsynet vejledning og sparring, og det kan desuden udarbejde forhåndsudtalelser og vejledende udtalelser i relevante sager.

Det kan oplyses, at det kommunale tilsyn ved Indenrigsafdelingen har oprettet 57 vejlednings- og tilsynssager i 2024, hvor 15 sager stadig er under behandling.

2. Samtidig ønsker udvalget at kende til Naalakkersuisuts overvejelser omkring, hvilke initiativer der kan iværksættes for at forhindre lignende sager fra kommunerne i fremtiden.

En styrkelse af tilsynet med kommunerne, herunder sektortilsyn, i form af øgede ressourcer og opnormering, vil bidrage til at forbedre tilsynet med kommunerne.

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender er i en indledende fase med at vurdere en mulig reform af tilsynet med kommunerne, hvor Naalakkersuisuts tilsynsopgaver med kommunerne samles i en styrket uafhængig enhed. Der skal samtidig foretages en vurdering af, om den nuværende struktur med Tilsynsrådet er den mest hensigtsmæssige.

Departementet for Finanser og Skatter oplyser, at de i samarbejde med kommunerne arbejder på at udvikle et værktøj til udgiftskontrol og risikostyring, som forventes at skabe større sikkerhed og forudsigelighed i styringen af kommunernes økonomi. Desuden oplyser Departementet for Finanser og Skatter, at de er i gang med at udarbejde en samlet beskrivelse af det økonomiske tilsyn med kommunerne samt at udvikle et styringsværktøj, som kommunerne kan bruge med henblik på forbedret likviditetsstyring og økonomisk afrapportering.

3. Udvalget ønsker endeligt en redegørelse over Naalakkersuisuts sanktionsmuligheder overfor kommunerne.

Sanktioner hjemlet i Styrelsesloven

Naalakkersuisut kan træffe afgørelse om, hvorvidt en sag er af en sådan art, at den bør forelægges for Tilsynsrådet med henblik på overvejelse af mulige sanktioner.

Kapitel 6 i styrelsesloven

Tilsynsrådet kan suspendere en beslutning truffet af kommunalbestyrelsen, mens lovligheden på en kommunal beslutning behandles. Derudover kan Tilsynsrådet sætte en beslutning ud af kraft, som er truffet af kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller et stående udvalg, når beslutningen er stridende mod lovgivning. Tilsynsrådet kan ikke sætte en beslutning ud af kraft, hvis den allerede er blevet bragt til udførelse, sådan at den har fået retsvirkning i forhold til borgere eller andre myndigheder. En beslutning er blevet bragt til udførelse, når kommunen har meddelt om beslutningen til den borger eller myndighed, som beslutningen angår.

Selvom en kommunal beslutning er bragt til udførelse, er der en mulighed for sætte den ud af kraft af Tilsynsrådet hvis følgende betingelser er opfyldt:

- En part fremsætter en skriftlig begæring overfor Tilsynsrådet og væsentlig hensyn, særlig til private interesser, ikke taler herimod
- Der ikke efter anden lovgivning er en klageinstans, og væsentlige hensyn, særlig til private interesser, ikke taler herimod

Kapitel 8 i styrelsesloven

Undlader kommunalbestyrelsen at udføre en handling, som den efter lovgivningen har pligt til at udføre, kan Tilsynsrådet pålægge de medlemmer af kommunalbestyrelsen, som er ansvarlige for undladelsen, tvangsbøder.

Hvis kommunalbestyrelsen behandler et forslag, der strider mod loven, er det samtlige medlemmers ansvar at afvise forslaget ved afstemning. Skulle forslaget alligevel blive vedtaget, har Tilsynsrådet mulighed for at pålægge tvangsbøder til både de medlemmer, der stemte for forslaget, og de, som valgte at undlade deres stemme.

Tilsynsrådet kan rejse erstatningskrav ved domstolene mod et medlem af kommunalbestyrelsen, hvis medlemmet har pådraget kommunen et økonomisk tab. Det er ikke kun groft uagtsomme handlinger eller undladelser, men også handlinger og undladelser, som skyldes uagtsomhed, der kan være ansvarspådragende. Tilsynsrådet kan frafalde sagsanlæg mod, at det pågældende medlem inden en fastsat frist indbetaler et nærmere angivet beløb til kommunen.

Et kommunalbestyrelsesmedlem, der gør sig skyldig i grov tilsidsesættelse af de pligter, som kommunalbestyrelsesmedlemmets hverv medfører kan idømmes bøde. Muligheden for at idømme bøder omfatter både kommunalbestyrelsesmedlemmets aktive handlinger og undladelser. Alvorlige brud på de pligter, der påhviler kommunalbestyrelsesmedlemmer, herunder mødepligten, er ligeledes omfattet.

Budget- og regnskabsloven

Kapitel 5 i budget- og regnskabsloven

Alle kommuner indberetter på nærmere bestemte tidspunkter i finansåret oplysninger til den ressortansvarlige Naalakkersuisoq om resultatet af den seneste udgiftskontrol. Undlader en kommune at indberette resultatet af den seneste udgiftskontrol, skal den ressortansvarlige Naalakkersuisoq meddele kommunen en frist på ikke over 10 arbejdsdage til indberetning. Overskrides fristen, tilbageholdes 10 procent af kommende udbetalinger af bloktilskud til kommunen, indtil indberetning finder sted.

Den ressortansvarlige Naalakkersuisoq er bemyndiget til at pålægge en kommune at gennemføre udgiftskontrol og indberette oplysningerne med kortere intervaller såfremt resultatet af den seneste udgiftskontrol viser en væsentlig risiko for, at årets endelig regnskabstal for kommunen vil udvise et underskud på mere end 2,5 procent af de forventede udgifter. Desuden kan den ressortansvarlige Naalakkersuisoq pålægge en kommune at gennemføre udgiftsanalyser.

Alle kommuner foretager senest ved udgangen af første kvartal i det nye finansår en kontrol af, om de foreliggende regnskabstal for det foregående finansår for udgifter overstiger kommunens indtægter for det foregående finansår. Undlader kommunen at indberette dette til Naalakkersuisut, skal Departementet for Finanser meddele kommunen en frist på 10 arbejdsdage. Overskrides fristen, tilbageholdes 10 procent af kommende udbetalinger af tilskud til kommunen indtil indberetning finder sted.

Den ressortansvarlige Naalakkersuisoq nedsætter bloktilskud til en kommune for tilskudsåret, hvis kommunens regnskaber for de forudgående 4 år udviser et akkumuleret underskud på mere end 2,5 procent af indtægterne. Nedsættelsen udgør det første finansår 40 procent af det beløb, hvormed underskuddet overstiger 2,5 procent af indtægterne for de pågældende finansår. De 3 efterfølgende finansår udgør

nedsættelsen 20 procent af det beløb, hvormed underskuddet overstiger 2,5 procent af indtægterne for de pågældende finansår.

Kapitel 8 i budget- og regnskabsloven

Undlader en kommunalbestyrelse at udføre en handling, som den efter budget- og regnskabsloven har pligt til at udføre, kan Tilsynsrådet pålægge de medlemmer af kommunalbestyrelsen, som er ansvarlige for undladelsen, tvangsbøder.

Et kommunalbestyrelsesmedlem, der gør sig skyldig i grov tilsidesættelse af de pligter, som kommunalbestyrelsesmedlemmets hverv medfører, kan idømmes bøde. Påtale kan kun ske efter Tilsynsrådets begæring.

Specifikt om Kommune Kujalleq: FORTROLIGT

Med venlig hilsen

Jess Svane